

modtaget med, kan jeg sige, saa næsten enstemmig Begejstring af Landets Vælgere, de socialdemokratiske og radikale indbefattede, saa det er upaakrævet at gaa til mere indgribende Forandringer af den, og skal der gaas til saadanne Forandringer, saa maa Sønderjyderne være med. Denne Paakaldelse af Sønderjyderne som en Slags tvungne Hjælpetropper til Hidførelse af radikale Grundlovsforandringer er, som det ogsaa er blevet sagt, fuldkommen ubegrundet. Der er naturligvis i Sønderjylland danske Vælgere, der ønsker saadanne radikale Ændringer, men fra den Forsamling eller de Forsamlinger — siden man nu desværre har delt sig i to Grupper dernede —, der har Ret til at tale paa den samlede sønderjydske Befolknings Vegne, har vi intet hørt i saa Henseende, og jeg tror heller ikke, vi faar noget at høre fra dem. Den naturlige Følge heraf er da det, som Ministeriet har udtalt i sin Programerklæring: ingen Ændringer uden dem, hvorom de store Partier kan enes. Hr. Rode har jo fuldkommen Ret i, at dette ikke blot er møntet paa de Ændringer, som stilles fra socialdemokratisk og radikal Side, det vilde lige saa vel gælde, hvis der skulde fremkomme Ændringer i tilbagegaaende Retning; da vilde de Herrer have deres Veto, som man ikke kan komme udenom. Det var en stor Misforstaaelse af den ærede socialdemokratiske Ordfører, naar han antog, at dette betød, at jeg vilde indføre en Art ny Grundlovsregel eller i hvert Fald en ny Praksis, der skulde virke som en ny Grundlovsregel, der yderligere besværliggjorde Indførelsen af Grundlovsforandringer. Det er der slet ikke Tale om. Saa snart vi staar i normale Forhold igen, og Sønderjyderne er med til at afgøre, hvilke Grundlovsforandringer vi skal have eller ikke, vil der ikke være Tale om at opstille en saadan Regel som den, der er opstillet i Ministeriets Programtale, saa vil ikke et enkelt Partis Veto kunne være afgørende for, om der skal foretages Forandringer i Grundloven eller ikke. Det er under den ganske særlige Situation, hvori vi befinder os, at dette er nødvendigt. Det, man skal undgaa, er den langvarige Grundlovskamp, som sinker Genforeningen eller i hvert Fald sinker Sønderjydernes politiske Repræsentation i den danske Rigsdag. Og dette kan ikke undgaa, hvis ikke alle Partier vil bøje sig for dette, at man ved denne Lejlighed lader Nejretten være den stærkeste, og det er det, Ministeriet har ønsket. Selvfølgelig vil ikke-principielle Spørgsmaal som

det, Hr. Rode fremførte, om Stedfortræder-Ordningen i Landstinget meget vel kunne føres frem og, forsaavidt de maatte kunne faa Tilslutning fra alle Sider, ogsaa føres igennem.

Der blev rettet forskellige Spørgsmaal til de enkelte Ministre. Det var ganske vist for en væsentlig Del om Sager, der i saa høj Grad befinder sig paa Overvejelsernes Standpunkt, at jeg ikke antager, der endnu kan siges stort om det meste deraf. Men dette skal jeg ganske overlade til mine ærede Kolleger.

Indenrigsministeren (*Sigurd Berg*):

Paa Grund af Optagethed i Landstinget havde jeg ikke i Gaar Lejlighed til at høre den Tale, som Hr. Rode holdt her i Tinget, men jeg har nu læst den, og jeg maa sige, at selv om det forekommer mig, at den bærer Præget af alt for stor Ivrigthed efter straks at vide Besked paa alle mulige Omraader om de Overvejelser, der er i Gang indenfor Ministeriet, gør den dog paa mig Indtryk af, at der er sket et Fremskridt, siden det ærede Medlem er kommet fra Ministeriet over paa Oppositionsbænken. Medens det ærede Medlem var Minister, var det saaledes, at han forbeholdt sig — og Ministeriet i det hele taget havde en Tilbøjelighed til at forbeholde sig — en lang Tid til Overvejelserne. Gang paa Gang fik vi her i Rigsdagen først store Spørgsmaal frem til Forhandling, umiddelbart før det var nødvendigt at træffe Afgørelse i dem, og jeg kan tilføje, at undertiden bar det ærede Medlems Udtalelser Vidnesbyrd om, at han helst saa, at Rigsdagen slet ikke havde noget med Sagerne at gøre. Det saa vi saaledes i Fjor, da vi havde den store Kampagne her vedrørende de modstridende Opfattelser med Hensyn til Afviklingsloven. Men nu, ikke 14 Dage efter, at der er kommet et nyt Ministerium, har altsaa det ærede Medlem Lyst til at tage en Spørgetime i det høje Ting, hvor han spørger om mange Ting, som han, ikke mindst som fleraarig Minister, meget vel ved, at det maa ligge i Sagens Natur, at Ministeriet ikke kan give Besked om, før det har haft Lejlighed til nærmere at overveje de Spørgsmaal, der ligger for. Jeg vil da sige til det ærede Medlem, at egentligt Svar paa adskillige af de Spørgsmaal, han rettede, vil han faa gennem Ministeriets Handlinger og de Forslag, der vil fremkomme fra Ministeriet, og jeg tror at turde sige ikke blot paa egne, men ogsaa paa mine Kollegers Vegne, at vi vil be-